

Anastrozol

Anastrozol jest lekiem stosowanym w terapii hormonalnej.

Anastrozol jest lekiem stosowanym w terapii hormonalnej. Zwykle stosuje się go dopiero po przebyciu menopauzy.

Lek stosuje się w celu:

- zmniejszenia ryzyka wczesnego nawrotu raka piersi
- kontrolowania raka piersi po nawrocie lub z przerzutami (rak piersi wtórny).

Anastrozol czasami stosuje się również w celu:

- zmniejszenia ryzyka zachorowania na raka piersi, jeśli wywiad rodzinny lub badanie genetyczne wykazały u pacjentki podwyższone ryzyko zachorowania na raka piersi.

Podane tutaj informacje najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o terapiach hormonalnych i rodzaju nowotworu, na który cierpi dana osoba.

Lekarz onkolog objaśni tę metodę leczenia oraz związane z nią możliwe skutki uboczne, zanim pacjent wyrazi zgode na jej zastosowanie.

Anastrozol i profilaktyka raka piersi

Aktualizacja listopad 2023 r.

Być może czytała Pani ostatnio w wiadomościach o anastrozolu oferowanym w Anglii w celu zapobiegania nowotworom piersi.

Anastrozol można stosować po menopauzie w celu zmniejszenia ryzyka zachorowania na raka piersi, jeśli wywiad rodzinny lub badanie genetyczne wykazały u pacjentki podwyższone ryzyko zachorowania na raka piersi.

Aby uzyskać więcej informacji na ten temat, prosimy odwiedzić stronę internetową NHS England.

Więcej informacji na temat leczenia

Niniejsze informacje są aktualne w momencie ich publikacji. Niekiedy jednak między kolejnymi datami redakcji broszury wiedza na temat opisanego tutaj leczenia lub jego skutków ubocznych może ulec zmianie.

Jeżeli pacjentka potrzebuje więcej informacji na temat opisanego tutaj leczenia, może porozmawiać ze swoim zespołem onkologicznym. Może też wejść na stronę elektronicznego kompendium leków ([electronic Medicines Compendium, eMC](#)), na której znajdują się ulotki informacyjne dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL) na temat opisanych tutaj leków.

Jak działa anastrozol

Hormony to związki chemiczne wytwarzane przez ludzki organizm. Przekazują one informacje i pomagają kontrolować sposób działania komórek i organów. Terapie hormonalne to leki, które zmieniają sposób wytwarzania hormonów i ich działania w organizmie.

Wiele rodzajów raka piersi do swojego rozwoju potrzebuje hormonu estrogenu (lub estrogenu). Nazywa się je rakami piersi z pozytywnymi receptorami estrogenowymi.

Anastrozol blokuje enzym (rodzaj białka), który wspomaga wytwarzanie estrogenu w tkance tłuszczowej w organizmie. Prowadzi to do zmniejszenia ilości estrogenu w organizmie.

Przyjmowanie anastrozolu w tabletkach

Zazwyczaj podczas leczenia pacjent spotyka się z:

- onkologiem,
- pielęgniarką specjalistą,
- specjalistą farmaceutą.

W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Anastrozol dostępny jest w postaci tabletek, które można zażywać w domu. Można przyjmować go z innymi lekami. Przyjmuje się go raz dziennie, z jedzeniem lub bez. Należy starać się go przyjmować codziennie o tej samej porze. Tabletkę należy połkać w całości, popijając szklanką wody.

W przypadku, gdy pacjentka zapomni o przyjęciu tabletki, kolejną dawkę powinna przyjąć jak zazwyczaj. Nie należy przyjmować podwójnej dawki leku.

Leczenie anastrozolem jest długotrwałe. Może zająć konieczność przyjmowania go przez kilka lat. Pielęgniarka, lekarz lub farmaceuta omówi z pacjentką plan leczenia. Tabletki należy zawsze przyjmować ściśle według zaleceń. Jest to ważne, gdyż dzięki temu można mieć pewność, że działają one możliwie najbardziej skutecznie.

Inne kwestie dotyczące tabletek, o których należy pamiętać:

- Tabletki należy przechowywać w oryginalnym opakowaniu w temperaturze pokojowej, z dala od źródeł wilgoci, ciepła i bezpośredniego działania promieni słonecznych.
- Należy trzymać je w bezpiecznym miejscu, poza wzrokiem i zasięgiem dzieci.
- Przed wyczerpaniem tabletek należy postarać się o nową receptę oraz upewnić się, że ma się wystarczającą ilość leku na okres urlopu.
- Jeśli leczenie zostało przerwane, należy zwrócić pozostałe tabletki farmaceutce.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może także dać pacjentce inne leki do zabrania ze sobą do domu. Leki należy przyjmować ściśle według zaleceń. Bez zalecenia lekarza, pielęgniarki lub farmaceuty nie należy przerywać przyjmowania któregokolwiek z leków.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Przedstawiamy również niektóre z rzadziej pojawiających się skutków ubocznych.

U pacjentki mogą wystąpić niektóre z opisanych tu skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niej one wszystkie. Pacjentka może doświadczyć pewnych skutków ubocznych, również tych rzadziej występujących, których tu nie wymieniono.

Inne rodzaje leczenia nowotworu mogą wywołać inne skutki uboczne. Jeżeli pacjentka jest również poddawana innemu leczeniu onkologicznemu, mogą u niej wystąpić inne skutki uboczne.

W trakcie leczenia pacjentka będzie regularnie spotykać się z lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą. Zawsze należy ich informować o zaobserwowanych skutkach ubocznych. Mogą oni:

- przepisać leki, które pomogą ograniczyć większość skutków ubocznych,
- udzielić informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych.

Większość skutków ubocznych można ograniczyć. Niekiedy jednak trudniej jest je kontrolować. Ważne jest, aby nie przerywać terapii hormonalnej bez poinformowania o tym swojego lekarza. Jeśli nie można ograniczyć skutków ubocznych, lekarz może zaproponować inny rodzaj terapii hormonalnej.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą mieć poważne skutki uboczne. Czasami mogą być one zagrożeniem dla życia. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danej osoby.

Kontakt ze szpitalem

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta przekaże pacjentce całodobowe numery do szpitala. Jeśli pacjentka poczuje się źle lub będzie potrzebować porady, może zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Częste skutki uboczne

Uderzenia gorąca i poty

Uderzenia gorąca są częstym skutkiem ubocznym opisanego tutaj leczenia. Podczas takiego epizodu szyja i twarz mogą być ciepłe w dotyku. U osób o białym kolorze skóry mogą wystąpić zaczerwienienia. U osób o skórze czarnej lub brązowej może wystąpić pogłębienie jej odcienia. Uderzenia gorąca mogą utrzymywać się do 5 minut. Podczas uderzeń gorąca pacjentka może również się pocić, być niespokojna lub rozdrażniona.

Poniżej przedstawiamy kilka sposobów na złagodzenie skutków uderzeń gorąca:

- noszenie odzieży wykonanej z naturalnych włókien takich jak bawełna,
- noszenie więcej niż jednej warstwy odzieży, aby móc ściągać ją w razie potrzeby,
- stosowanie bawełnianych prześcieradeł i warstw pościeli, które można zdejmować,
- stosowanie podkładek lub poduszek chłodzących,
- utrzymywanie pomieszczeń w chłodnej temperaturze lub korzystanie z wentylatora,
- spożywanie zimnych napojów oraz unikanie kofeiny i alkoholu.

W miarę przyzwyczajania się organizmu do leczenia liczba uderzeń gorąca może się zmniejszyć. Aby poradzić sobie z uderzeniami gorąca, można spróbować zastosować terapie, takie jak:

- terapię oparte na rozmowie, takie jak terapia poznawczo-behawioralna (CBT)
- ćwiczenia kontrolowanego oddychania
- joga
- akupunktura

W przypadku braku poprawy, należy porozmawiać z lekarzem. Niektóre leki mogą pomóc złagodzić uderzenia gorąca.

Uderzenia gorąca zwykle ustępują kilka miesięcy po zakończeniu leczenia. Jednakże niektóre osoby nadal je odczuwają.

Ból mięśni lub stawów

Podczas leczenia można odczuwać ból mięśni lub stawów. Jeśli pojawi się ten objaw, należy zgłosić go lekarzowi lub pielęgniarce. Mogą oni udzielić porady i przepisać środki przeciwbólowe lub inne leki. Ból może zmniejszyć aktywność fizyczną i utrzymywanie prawidłowej wagi ciała. Mogą one utrzymać elastyczność stawów i zmniejszać ich obciążenie. Jeśli ból nie ustępuje, należy powiadomić o tym lekarza lub pielęgniarkę. Mogą oni porozmawiać z pacjentką o zmianie leku na inny lek hormonalny.

Nudności

Nudności występują zazwyczaj w stopniu łagodnym. W przypadku ich wystąpienia, należy poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Pomocne może być przyjmowanie tabletek anastrozolu z jedzeniem lub na noc.

Bóle głowy

Opisane tu leczenie może wywoływać bóle głowy. Jeżeli pacjentka odczuwa bóle głowy, powinna zawsze poinformować o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Może od nich uzyskać porady na temat środków przeciwbólowych, które mogą jej pomóc. Należy ich powiadomić, jeśli ból głowy nie ustępuje lub nasila się.

Zmiany skórne

Opisane tutaj leczenie może wpływać na skórę. Może wywołać wysypkę, czasem swędzącą. Lekarz lub pielęgniarka poinformuje, jakich zmian można się spodziewać. Jeśli skóra pacjentki jest wysuszona, powinna ona spróbować codziennie używać preparatów oczyszczających bez zawartości mydła oraz nieperfumowanego kremu nawilżającego.

Wszelkie zmiany skórne należy zawsze zgłaszać lekarzowi lub pielęgniarce. Udzielą oni porady i mogą przepisać odpowiednie kremy lub leki. Zmiany skórne zazwyczaj ustępują po zakończeniu leczenia.

Osteoporoza (ubytek masy kostnej)

Przyjmowanie opisanego tutaj leku przez kilka miesięcy lub dłużej może prowadzić do podwyższonego ryzyka ubytku masy kostnej. Nazywa się to osteoporozą. Może to zwiększać prawdopodobieństwo złamania kości.

Przed leczeniem i podczas niego mogą być przeprowadzane badania gęstości kości w celu sprawdzenia ich stanu. Badania te pozwalają zdiagnozować osteoporozę lub osteopenię (niską gęstość kości), co umożliwi ich monitorowanie. Jeśli badanie wykaże osteoporozę, lekarz zazwyczaj przepisuje:

- leki chroniące kości zwane bisfosfonianami
- suplementy wapnia i witaminy D.

Regularne ćwiczenia, dzięki którym utrzymujemy prawidłową masę ciała, takie jak chodzenie, bieganie i taniec, mogą pomóc w dbaniu o kości. Nazywamy je ćwiczeniami obciążeniowymi. Pomocne są również inne rodzaje ćwiczeń siłowych. Jeśli u pacjentki występuje ubytek masy kostnej lub nowotwór wpływa na kości, należy najpierw zasięgnąć porady zespołu onkologicznego.

Zdrowa dieta i niepalenie papierosów również pomagają chronić kości.

Obniżony nastrój lub depresja

W przypadku odczuwania obniżonego nastroju lub podejrzenia depresji należy porozmawiać z lekarzem, pielęgniarką lub lekarzem rodzinnym. Po zdiagnozowaniu nowotworu u pacjentki często pojawiają się różne odczucia. Możliwe też, że pacjentka boryka się ze zmianami hormonalnymi.

Lekarz lub pielęgniarka może skierować pacjentkę na konsultację lub doradzić leki, które mogłyby pomóc. Posiadamy więcej informacji na temat uzyskania pomocy w zakresie depresji.

Rzadziej występujące skutki uboczne

Suchość lub krwawienie z pochwy

Opisane tutaj leczenie może spowodować zmiany w pochwie. Po rozpoczęciu tego leczenia lub zamianie innego leczenia na anastrezol może pojawić się krwawienie z pochwy. Jeśli krwawienie utrzymuje się dłużej niż kilka dni, należy zgłosić to lekarzowi lub pielęgniarce.

Prosimy porozmawiać z lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą na temat leczenia suchości pochwy. Mogą oni udzielić porady i ewentualnie przepisać coś, co pomoże. W aptece można nabyć niehormonalne kremy, żele lub lubrykanty. Posiadamy więcej informacji na temat [nowotworów i stosunków seksualnych](#).

Brak apetytu

Opisane tutaj leczenie może mieć wpływ na apetyt. Jeśli pacjentka nie ma ochoty jeść 3 dużych posiłków dziennie, może spróbować regularnie spożywać mniejsze posiłki lub przekąski.

Zaburzenia smaku

Niektóre rodzaje jedzenia mogą wydawać się bez smaku lub smakować inaczej. Należy próbować różnych potraw, aby znaleźć takie, które smakują najlepiej. Pacjentka może również odczuwać gorzki lub metaliczny posmak w ustach. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić porady w tym zakresie. Pomocne może być:

- ssanie kwaśnych cukierków lub landrynek bez cukru,
- spożywanie zimnych artykułów spożywczych,
- jedzenie świeżych owoców o wyrazistym smaku.

Zaburzenia smaku ustępują zazwyczaj po zakończeniu leczenia. Mamy więcej informacji na temat [radzenia sobie z zaburzeniami smaku](#).

Biegunka

Zjawisko to występuje zazwyczaj w stopniu łagodnym. Jeśli objawy nie ustąpią same z czasem, lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może przepisać leki do ich kontrolowania. W przypadku wystąpienia biegunki należy pić co najmniej dwa litry (trzy i pół pinty) płynów dziennie.

Przerzedzanie się włosów

Podczas opisanego tutaj leczenia włosy pacjentki mogą się przerzedzić, stać się bardziej suche i łamliwe. Zjawisko to występuje zazwyczaj w stopniu łagodnym. W razie obaw w tym zakresie, prosimy poprosić pielęgniarkę o poradę odnośnie pielęgnacji włosów.

Wpływ na wątrobę

Opisane tutaj leczenie może wpływać na funkcjonowanie wątroby. Zjawisko to występuje zazwyczaj w stopniu łagodnym. Aby sprawdzić, czy wątroba funkcjonuje prawidłowo, przeprowadza się badania krwi.

Podwyższony poziom cholesterolu

Opisane tutaj leczenie może podnosić poziom cholesterolu. Jest to substancja tłuszczowa we krwi. Aby sprawdzić poziom cholesterolu, u pacjentki można wykonać badanie krwi. Lekarz może skierować pacjentkę do dietetyka w celu uzyskania porady w zakresie diety lub przepisać leki kontrolujące poziom cholesterolu.

Ból, drętwienie i mrowienie dłoni i palców u dłoni

U niektórych osób może wystąpić ból, drętwienie i mrowienie dłoni i palców u dłoni. Objawy te mogą być wywołane przez zespół cieśni nadgarstka, który rozwija się w efekcie nacisku na nerw w nadgarstku. Jeżeli pacjentka ma takie objawy, powinna poinformować o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Reakcja alergiczna

Opisane tutaj leczenie może wywołać reakcję alergiczną. Takie przypadki zdarzają się jednak rzadko. Niektóre z możliwych objawów reakcji alergicznej:

- wysypka lub swędzenie skóry
- uczucie duszności lub świszczący oddech,
- obrzęk twarzy, ust lub gardła.

Jeśli pacjentka poczuje się źle lub wystąpi u niej którykolwiek z powyższych objawów, powinna ona niezwłocznie skontaktować się ze szpitalem, korzystając z całodobowego numeru telefonu. Do czasu skonsultowania się ze szpitalem należy zaprzestać przyjmowania leku.

Inne informacje

Ryzyko wystąpienia zakrzepu

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko wystąpienia zakrzepu. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- pulsujący ból lub opuchlizna nogi albo ramienia,
- miejscowe zaczerwienienie skóry – u osób o czarnej lub brązowej skórze może to być trudniejsze do stwierdzenia, ale skóra może stać się ciemniejsza,
- nagły atak duszności lub kaszlu.

Należy zadzwonić po numer alarmowy 999, jeśli u pacjentki wystąpią poniższe objawy:

- ból w klatce piersiowej,
- trudności z oddychaniem.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może przepisać tzw. antykoagulanty. Leki te rozrzedzają krew. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą przekazać pacjentce więcej informacji na temat zapobiegania zakrzepom i ich leczenia.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisanej tutaj terapii lub być dla pacjentki szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie o wszystkich substancjach, które pacjentka przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach zakupionych w sklepie, aptece lub online,
- witaminach lub suplementach,
- lekach ziołowych albo terapiach uzupełniających lub homeopatycznych,
- narkotykach rekreacyjnych, takich jak marihuana.

Laktoza

Opisane tutaj tabletki zawierają cukier o nazwie laktoza. Jeśli pacjentka została poinformowana przez lekarza, że nie trawi niektórych cukrów lub ma nietolerancję laktozy, zanim zacznie brać opisany tutaj lek, powinna ona porozmawiać ze swoim lekarzem przed rozpoczęciem przyjmowania opisanego tu leku.

Karmienie piersią

Zaleca się nie karmić piersią podczas opisanego tutaj leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Antykoncepcja

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta zalecą, aby w trakcie leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest poczęcie dziecka. Leki chemioterapeutyczne mogą uszkodzić rozwijający się płód. Ważne jest, aby używać antykoncepcji zapobiegającej poczęciu dziecka. Należy zastosować się do zaleceń dotyczących:

- rodzaju antykoncepcji,
- okresu po zakończeniu leczenia, przez który należy kontynuować stosowanie antykoncepcji.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować personel medyczny, że jest się objętą leczeniem przeciwnowotworowym. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego lub zespołu onkologicznego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeżeli pacjentka ma wizytę u stomatologa, powinna zawsze poinformować go o leczeniu przeciwnowotworowym. Przed wizytą u stomatologa należy zasięgnąć porady prowadzącego zespołu onkologicznego.

Nasze materiały

Bibliografia

Na stronie elektronicznego Kompendium Leków (electronic Medicines Compendium, eMC) można pobrać ulotkę informacyjną dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL), aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Ulotka ta wymienia wszystkie znane skutki uboczne.

Redakcja

Nasza broszura informacyjna została napisana, przejrzana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Jej treść skonsultowano również ze specjalistami w dziedzinie medycyny oraz osobami chorymi na nowotwory.

Naszym informacjom na temat nowotworów przyznano znak jakości PIF TICK. Został on stworzony przez Patient Information Forum i gwarantuje, że spełniliśmy 10 kryteriów tej organizacji w zakresie wiarygodności prezentowanych informacji na temat zdrowia.

Używany przez nas język

Chcemy, aby wszyscy chorzy na nowotwór czuli, że nasze informacje pisane są specjalnie dla nich. Staramy się, by były one jak najbardziej jasne i przejrzyste. Aby to osiągnąć:

- używamy prostego języka,
- wyjaśniamy terminy medyczne,
- używamy krótkich zdań,
- używamy ilustracji w celu wyjaśnienia tekstu,
- przedstawiamy informacje w jasny sposób,
- upewniamy się, że wszystkie kwestie są zrozumiałe.

Używamy języka inkluzywnego dla wszystkich płci i piszemy w nieformalnym stylu, aby nikt nie czuł się wykluczony. Kiedy jest to wskazane ze względów klinicznych, używamy słów „mężczyzna” i „kobieta” lub „męski” i „żeński”. Robimy to na przykład, wymieniając pewne części ciała lub wspominając statystyki dotyczące występowania chorób.

Więcej o tym, jak opracowujemy nasze materiały, można przeczytać [tutaj](#).

Data redakcji

Ostatnia redakcja tekstu: 1 listopada 2023 r. |

Następna planowana redakcja tekstu: 1 listopada 2025 r.

Organizacja Macmillan Cancer Support zapłaciła za przetłumaczenie tych informacji na język polski przez firmę tłumaczeniową.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjenta

Jeśli ktoś ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jej potrzeby.

Wiemy, że czasami ludzie mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład jeśli ktoś pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i można nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować w języku dzwoniącego poradę dotyczącą takiej sytuacji. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w swoim języku ojczystym

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer 0808 808 00 00 i porozmawiać z nami w swoim języku ojczystym za pośrednictwem tłumacza. Można porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

© Macmillan Cancer Support 2024 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne, jednak nie można zakładać, że odzwierciedlają one obecny stan badań medycznych, który nieustannie ulega zmianom. Osoby, które martwią się swoim stanem zdrowia, powinny skonsultować się z lekarzem. Organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wynikające z nieścisłości podanych tutaj informacji lub informacji pochodzących od osób trzecich, takich jak informacje przedstawione w witrynach internetowych, do których podajemy łącza.

